



## СТОПАНСКА КОНЮНКТУРА БИЗНЕС АНКЕТИ НА НСИ<sup>1,2,3</sup>, НОЕМВРИ 2010 ГОДИНА

**Общият показател на бизнес климата**<sup>4</sup> през ноември 2010 г. отчита минимално увеличение от 0.3 пункта спрямо нивото от предходния месец (фиг. 1). Анкетата регистрира влошаване на стопанската конюнктура единствено в сектора на услугите, докато в промишлеността, строителството и търговията на дребно равнището на бизнес климата се повишава.

**Промишленост.** Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ през ноември нараства с 1.1 пункта в сравнение с октомври (фиг. 2). Това се дължи на малко по-оптимистичните очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца. Настоящата производствена активност обаче се оценява като намалена (фиг. 3), а и очакванията за следващите три месеца са малко по-резервирани в сравнение с изразените мнения през миналия месец. По отношение на очакванията за персонала все още има намерения за съкращаване.

През ноември основните проблеми за развитието на бизнеса в отрасъла продължават да бъдат несигурната икономическа среда и недостатъчното търсене, но докато негативното влияние на търсенето намалява, отрицателното въздействие на несигурната икономическа среда се засилва (фиг. 4).

Очакванията на промишлените предприемачи относно продажните цени в бранша са в посока на увеличение през следващите три месеца (фиг. 5).

**Строителство.** През ноември равнището на съставния показател „бизнес климат в строителството“ се повишава с 3.1 пункта (фиг. 6) поради по-благоприятните оценки на мениджърите за настоящото бизнес състояние на предприятията (фиг. 7). По мнение на стопанските ръководители има известно подобрение в настоящата строителна активност и в осигуреността на производството с поръчки в сравнение с предходния месец. Очакванията за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца и за строителната активност обаче се влошават (фиг. 8). Същевременно се предвижда и по-нататъшно съкращаване на персонала. Спрямо октомври леко се е намалил броят на клиентите със закъснения в плащанията.

<sup>1</sup> От юли 2010 г. НСИ започва публикуването на данните от бизнес анкетите съобразно новата Класификация на икономическите дейности (КИД - 2008) (NACE Rev. 2). Всички динамични редове са преизчислени съобразно Класификацията и са съпоставими във времето.

<sup>2</sup> От май 2002 г. всички бизнес наблюдения се финансират съвместно от НСИ и Европейската комисия съгласно подписани споразумения между двете институции. НСИ се ангажира да провежда наблюденията съгласно хармонизираната програма на Европейския съюз. Всяко съобщение или публикация на НСИ е с автор НСИ и Комисията не носи отговорност за ползата, която може да бъде извлечена от информацията, съдържаща се в тях.

<sup>3</sup> Отговорите на въпросите от анкетите са представени в тристепенна категорийна скала от типа: „увеличение“, „без промяна“, „намаление“ или „над нормално“, „нормално“, „под нормално“. Балансите на оценките се изчисляват като разлика на относителните дялове по екстремните варианти на отговор. **Показателят „бизнес климат“** е средна геометрична на балансите на оценките за настоящата и за очакваната бизнес ситуация в предприятията през следващите шест месеца.

<sup>4</sup> **Общият показател на бизнес климата** е претеглена средна аритметична на четири отраслови показателя на бизнес климата - в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите, като последният показател е включен в общия динамичен ред от май 2002 година.



Основните проблеми за дейността на строителните предприятия продължават да са несигурната икономическа среда, недостигът на финансови средства и недостатъчното търсене, като негативното влияние и на трите фактора през ноември се засилва (фиг. 9).

Очакванията на строителните предприемачи относно продажните цени са за известно намаление през следващите три месеца (фиг. 10).

**Търговия на дребно.** Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ отчита минимално увеличение от 0.5 пункта (фиг. 11). Подобряват се оценките за настоящото бизнес състояние на предприятията, но очакванията за следващите шест месеца са по-резервирани. Обемът на продажбите през последните три месеца се оценява по-благоприятно, но очакванията за поръчките към доставчиците са по-ниски (фиг. 12).

Основните фактори, затрудняващи дейността на предприятията в сектора, са несигурната икономическа среда, недостатъчното търсене и финансовите проблеми. Негативното влияние на финансовите проблеми значително се засилва през ноември, измествайки недостатъчното търсене на трето място по степен на въздействие (фиг. 13).

Преобладаващите очаквания на мениджърите относно продажните цени в търговията на дребно са за запазване на тяхното равнище през следващите три месеца (фиг. 14).

**Услуги**<sup>5</sup>. През ноември съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите“ отбелязва понижение с 4.2 пункта (фиг. 15), което се дължи на влошените оценки и очаквания на стопанските ръководители за бизнес състоянието на предприятията. Търсенето на услуги през последните три месеца е намаляло (фиг. 16), което е съпроводено и със съкращение на персонала през последните три месеца. Очакванията за следващите три месеца по отношение на персонала също са в посока на намаление, но с по-бавно темпо (фиг. 17).

Несигурната икономическа среда е най-сериозният фактор, затрудняващ дейността на предприятията, следван от конкуренцията в бранша. Същевременно се увеличава негативното влияние на недостатъчното търсене и финансовите проблеми спрямо предходния месец (фиг. 18).

По отношение на продажните цени в сектора на услугите мениджърите продължават да предвиждат намаление през следващите три месеца.

---

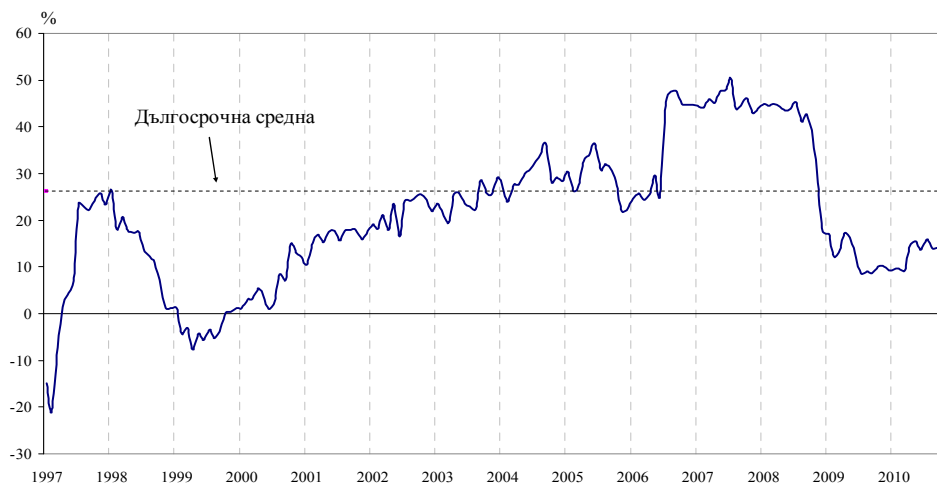
<sup>5</sup> Без търговия.



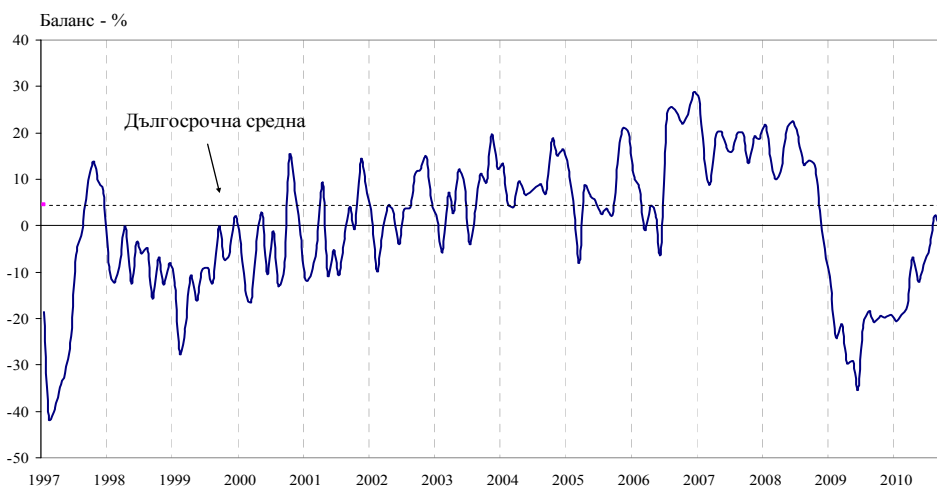
**Фиг. 1. Бизнес климат - общо**



**Фиг. 2. Бизнес климат в промишлеността**

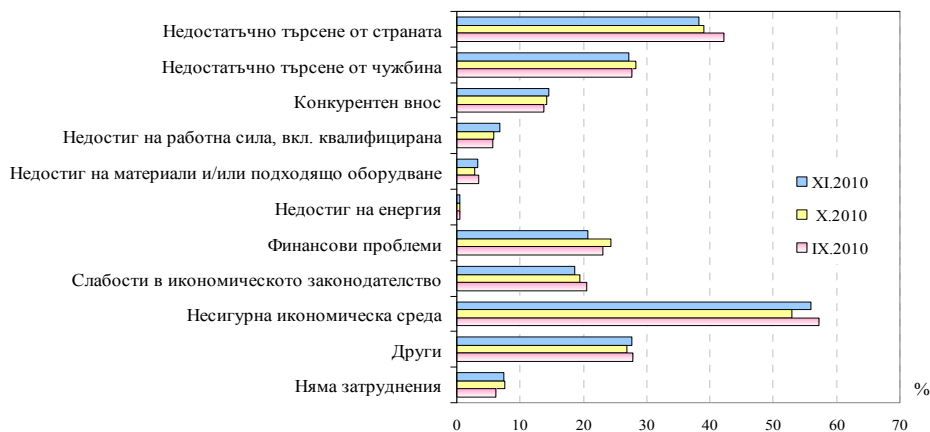


**Фиг. 3. Настояща производствена активност в промишлеността**





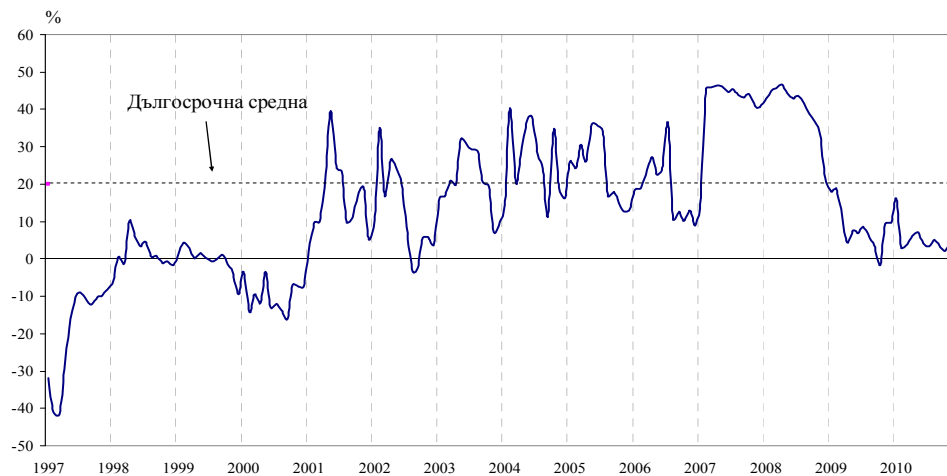
**Фиг. 4. Затруднения в производствената дейност в промишлеността  
(Относителен дял от предприятията)**



**Фиг. 5. Очаквания за продажните цени в промишлеността  
през следващите три месеца**



**Фиг. 6. Бизнес климат в строителството**

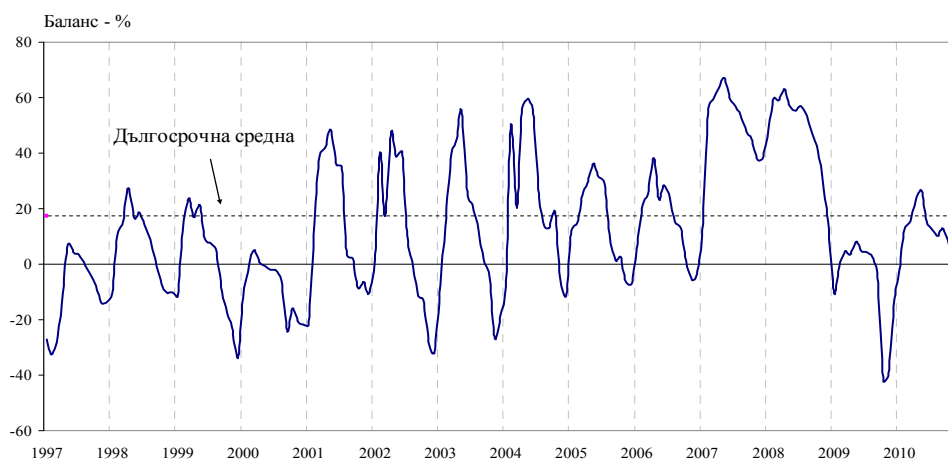




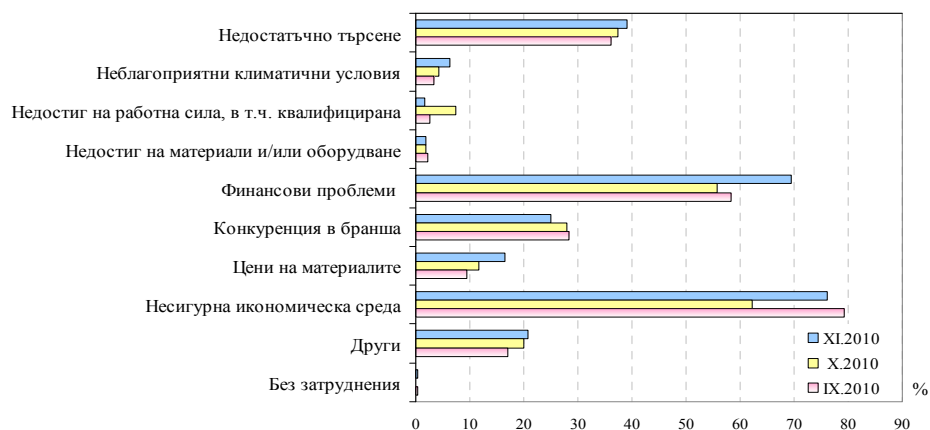
**Фиг. 7. Настоящо бизнес състояние в строителството**



**Фиг. 8. Очаквана строителна активност през следващите три месеца**

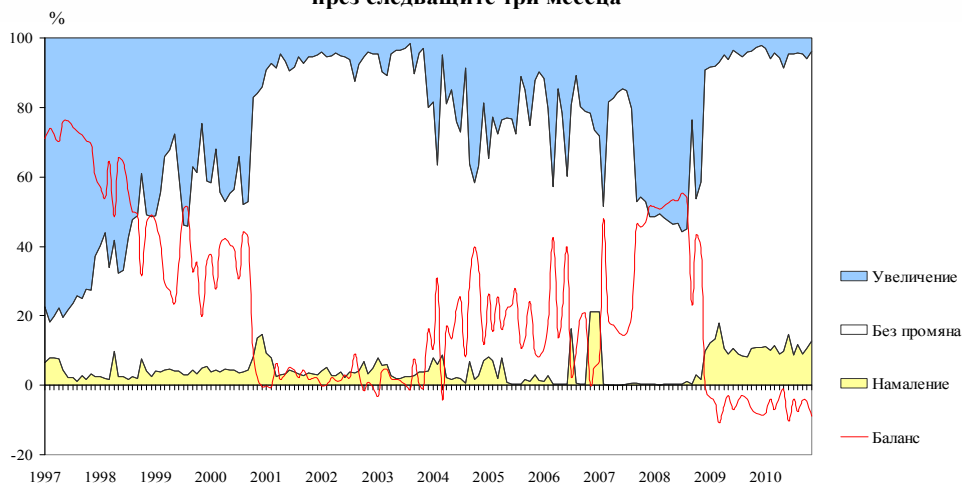


**Фиг. 9. Затруднения в строителната дейност (Относителен дял от предприятията)**

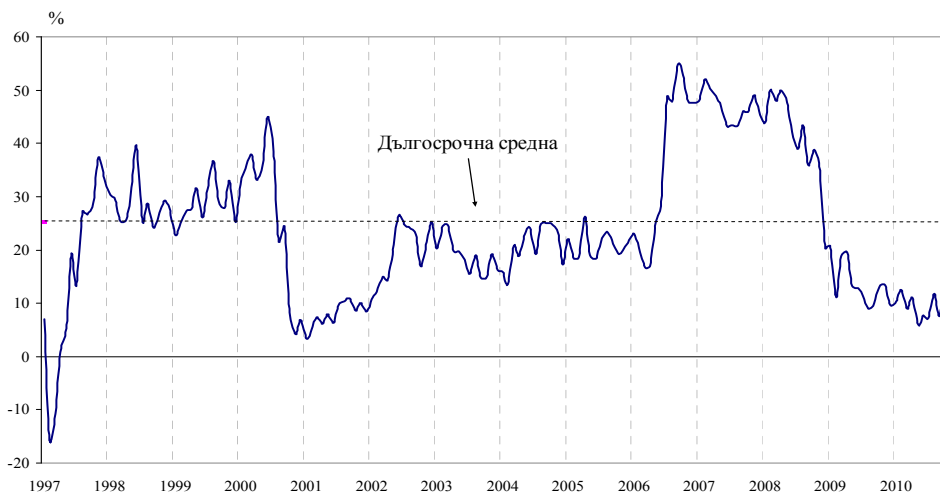




**Фиг. 10. Очаквания за продажните цени в строителството през следващите три месеца**



**Фиг. 11. Бизнес климат в търговията на дребно**

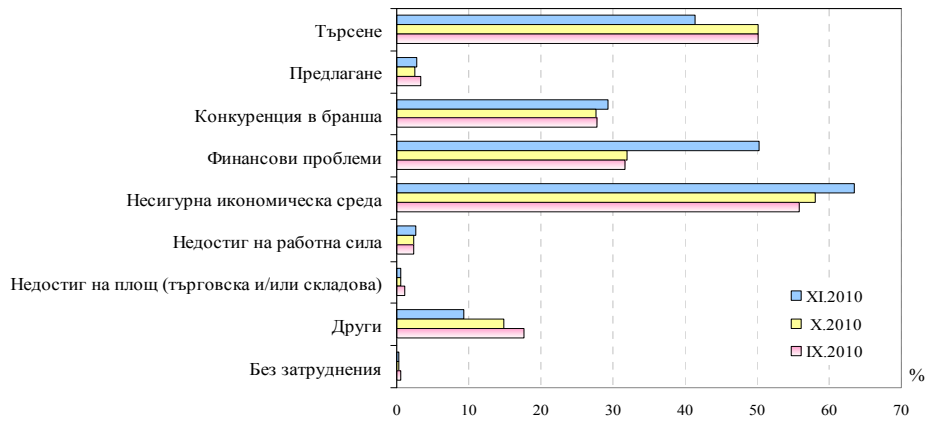


**Фиг. 12. Очаквания за поръчките към доставчиците в търговията на дребно през следващите три месеца**

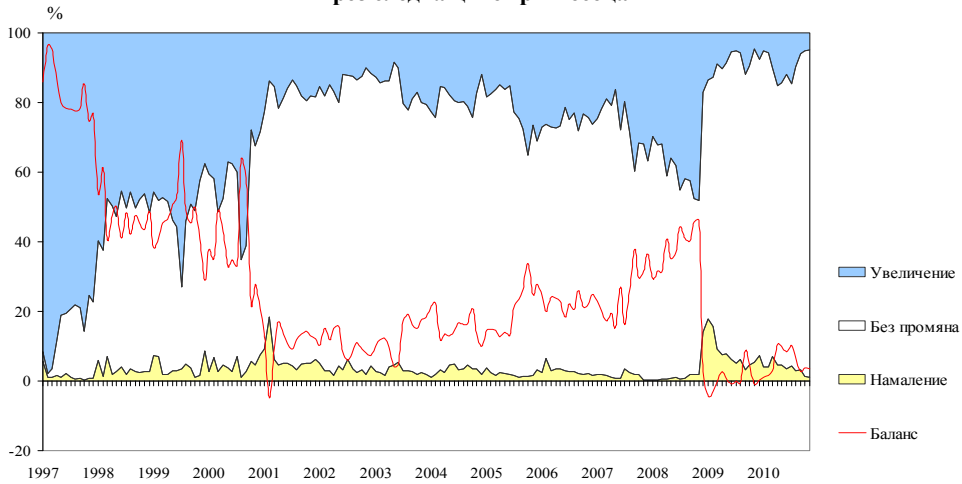




**Фиг. 13. Фактори, ограничаващи подобряването на бизнес ситуацията в търговията на дребно (Относителен дял от предприятията)**



**Фиг. 14. Очаквания за продажните цени в търговията на дребно през следващите три месеца**

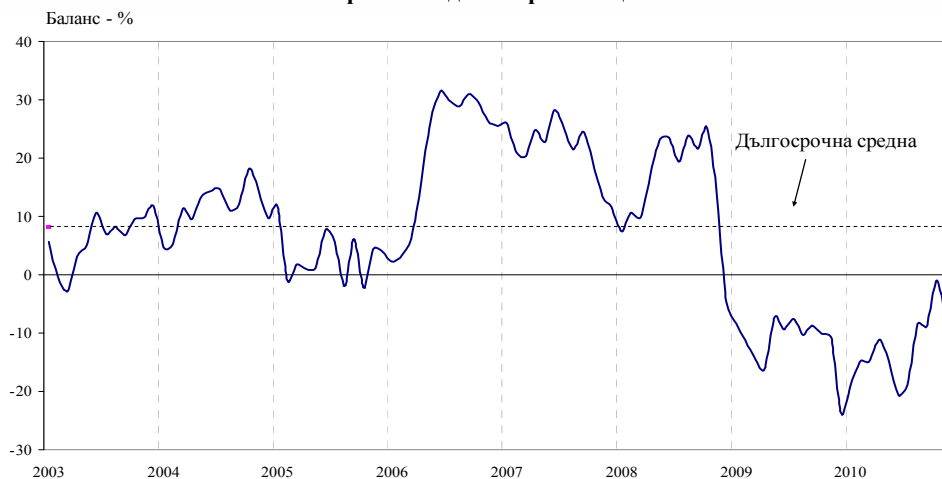


**Фиг. 15. Бизнес климат в сектора на услугите**





**Фиг. 16. Търсене в сектора на услугите през последните три месеца**



**Фиг. 17. Очаквания за заетите в сектора на услугите през следващите три месеца**



**Фиг. 18. Фактори, затрудняващи дейността в сектора на услугите (Относителен дял от предприятията)**

